

PROGRAM PRIORYTETOWY

Tytuł programu:

Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska z likwidacją ich skutków

1. Cel programu

Celem programu jest podniesienie poziomu ochrony przed skutkami zagrożeń naturalnych oraz poważnych awarii, usprawnienia usuwania ich skutków oraz wzmocnienia wybranych elementów zarządzania środowiskiem. Realizacja przedsięwzięć programu wpłynie na poprawę ochrony przed zagrożeniami naturalnymi, poważnymi awariami oraz na sprawność usuwania ich skutków i będzie ukierunkowana na minimalizowanie ryzyka związanego ze zmianami klimatu.

2. Wskaźniki osiągnięcia celu

Planowane wartości wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych środków dofinansowania pn: „Liczba specjalistycznego sprzętu niezbędnego do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zagrożeń”, wynikające z umów, które będą zawarte w latach 2014-2018 wynoszą 278 szt. Natomiast wartości wskaźnika wynikające z planowanego potwierdzenia osiągnięcia efektu ekologicznego/rzeczowego w ww. okresie wynoszą 278 szt.

Planowane wartości wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych środków dofinansowania pn: „Liczba obiektów i narzędzi służących do zapobiegania, analizowania i prognozowania zagrożeń środowiska”, wynikające z umów, które będą zawarte w latach 2014-2018 wynoszą 19 szt. Natomiast wartości wskaźnika wynikające z planowanego potwierdzenia osiągnięcia efektu ekologicznego/rzeczowego w ww. okresie wynoszą 22 szt.

Planowane wartości wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych środków dofinansowania pn: „Liczba ludności objętej środkami ochrony przed zagrożeniami”, wynikające z umów, które będą zawarte w latach 2014-2018 wynoszą 73 600 os. Natomiast wartości wskaźnika wynikające z planowanego potwierdzenia osiągnięcia efektu ekologicznego/rzeczowego w ww. okresie wynoszą również 73 600 os.

Planowane wartości wskaźnika osiągnięcia celu dla zwrotnych środków dofinansowania pn: „Liczba ludności objętej środkami ochrony przed zagrożeniami”, wynikające z umów, które będą zawarte w latach 2014-2018 wynoszą 1900 os. Natomiast wartości wskaźnika wynikające z planowanego potwierdzenia osiągnięcia efektu ekologicznego/rzeczowego w ww. okresie wynoszą również 1900 os.

Tabele wskaźników programu priorytetowego przedstawiono w załączniku nr 1 do programu.

3. Budżet

Planowane zobowiązania dla bezzwrotnych form dofinansowania wynoszą **244 962,2 tys. zł.**

Wyплаты środków z podjętych i planowanych zobowiązań dla bezzwrotnych form dofinansowania programu wynoszą **323 681,2 tys. zł.**

Planowane zobowiązania dla zwrotnych form dofinansowania wynoszą **17 000 tys. zł** ze środków NFOŚiGW.

Wypłaty środków z podjętych i planowanych zobowiązań dla zwrotnych form dofinansowania programu wynoszą **17 000 tys. zł.**

Tabelę budżetu programu priorytetowego przedstawiono w załączniku nr 2 do programu.

4. Okres wdrażania

1. Okres wdrażania w latach 2010 – 2018.
2. Alokacja środków w latach 2014 – 2018.
3. Wydatkowanie środków: do 2018 r.

5. Terminy i sposób składania wniosków

Nabór wniosków odbywa się w trybie ciągłym do wyczerpania budżetu programu na dany rok.

6. Podstawy prawne udzielenia dofinansowania

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.).

6¹. Przekazywanie środków na dofinansowanie zadań państwowych jednostek budżetowych

1. Państwowe jednostki budżetowe mogą ubiegać się o przekazanie środków na realizowane przez siebie zadania zgodnie z ust. 7.5 niniejszego programu.
2. Sposób przekazywania środków państwowym jednostkom budżetowym określa rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a w zakresie tam nieuregulowanym, stosuje się odpowiednio Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w tym ust. 7 i 8 niniejszego programu.

7. Szczegółowe zasady udzielania dofinansowania

Z zastrzeżeniem przypadków określonych w ust. 6¹ ustala się poniższe szczegółowe zasady udzielania dofinansowania.

7.1 Formy dofinansowania

- 1) dotacja;
- 2) pożyczka.

7.2 Intensywność dofinansowania

- 1) dofinansowanie w formie dotacji do 100 % kosztów kwalifikowanych,
  - 2) dofinansowanie w formie pożyczki do 100 % kosztów kwalifikowanych,
- z uwzględnieniem przepisów dotyczących dopuszczalności pomocy publicznej.

7.3 Warunki dofinansowania

W ramach realizacji programu wyróżnia się trzy grupy wniosków o dofinansowanie: wnioski o dofinansowanie składane w ramach działań związanych z dostosowaniem do zmian klimatu (w tym w zakresie zapobiegania powodzi i suszy), wnioski dotyczące zapobiegania

i likwidacji skutków nadzwyczajnych zagrożeń środowiska oraz wnioski o dofinansowanie składane w ramach realizacji Porozumienia Ministrów: Środowiska oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25.03.2011 r. w sprawie współdziałania w zakresie zwalczania zagrożeń dla środowiska.

1) dofinansowanie w formie dotacji:

- a) dla wniosków dotyczących dostosowania do zmian klimatu (w tym w zakresie zapobiegania powodzi i suszy), minimalna szacunkowa wartość przedsięwzięcia wynosi 2 mln zł, przy czym przedsięwzięcia powinny mieć odzwierciedlenie w rządowych dokumentach, w szczególności w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy i masterplanach z nimi związanych,
- b) dla wniosków z zakresu zapobiegania i likwidacji skutków nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, gdzie wartość dofinansowania w zakresie likwidacji szkód ustalana jest na podstawie szacunku szkód przeprowadzonego, zgodnie z kompetencjami, przez wojewodę lub dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej; wartość szacunku szkód o którym mowa powyżej, nie może być niższa niż 2 mln zł,
- c) wnioski o dofinansowanie składane w ramach realizacji Porozumienia Ministrów: Środowiska oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25.03.2011 r. w sprawie współdziałania w zakresie zwalczania zagrożeń dla środowiska – na podstawie uzgodnień pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Środowiska,
- d) finansowanie odbywa się po zakończeniu elementu/etapu prac, na podstawie protokołów odbioru robót oraz dokumentów finansowych dokumentujących poniesienie nakładów,
- e) dofinansowanie NFOŚiGW nie może zastąpić kosztów refundowanych przez firmy ubezpieczeniowe,
- f) w przypadku, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, musi być ono udzielane zgodnie z regulacjami dotyczącymi pomocy publicznej;

2) dofinansowanie w formie pożyczek może być udzielane podmiotom, o których mowa w ust. 7.4 pkt 2) i 5) niniejszego programu, realizujących przedsięwzięcia określone w pkt. 1) lit. a) i b):

- a) oprocentowanie pożyczki stałe 2,0% (w skali roku). Odsetki z tytułu oprocentowania spłacane są na bieżąco w okresach kwartalnych. Pierwsza spłata na koniec kwartału kalendarzowego, następującego po kwartale, w którym wypłacono pierwszą transzę środków,
- b) kwota pożyczki - od 700 tys. zł,
- c) okres karencji - do 3 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia,
- d) okres finansowania - do 10 lat,
- e) dopuszcza się możliwość umorzenia pożyczki - warunki określa uchwała Zarządu NFOŚiGW o udzieleniu dofinansowania uwzględniająca „Zasady udzielania dofinansowania ze środków NFOŚiGW”, oraz następujące warunki:
  - spłacone zostanie co najmniej 50% udzielonej pożyczki z oprocentowaniem,
  - kwota umorzenia nie może być wyższa niż 30% kwoty udzielonej pożyczki, z uwzględnieniem przepisów dotyczących dopuszczalności pomocy publicznej,

- w przypadku uwzględnienia wniosku beneficjenta o umorzenie części pożyczki, umorzeniu podlega spłata ostatnich rat kapitałowych pożyczki,
- wniosek o umorzenie należy złożyć na formularzu obowiązującym w NFOŚiGW.

7.4 Beneficjenci

- 1) służby ratownicze i stowarzyszenia wskazane w Porozumieniu Ministrów: Środowiska oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25.03.2011 r. w sprawie współdziałania w zakresie zwalczania zagrożeń dla środowiska,
- 2) jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) samorządowe jednostki budżetowe,
- 4) jednostki naukowe w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki.
- 5) przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie gospodarczej.

7.5 Rodzaje przedsięwzięć

- 1) usuwanie i zapobieganie skutkom zagrożeń środowiska na obiektach ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- 2) budowa i modernizacja obiektów służących zapobieganiu zagrożeniom środowiska, zgodnie z rządowymi dokumentami w szczególności z planami gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy i masterplanami z nimi związanymi,
- 3) budowa i modernizacja stanowisk do analizowania i prognozowania zagrożeń naturalnych i stwarzanych poważnymi awariami, w tym wyposażenie w specjalistyczny sprzęt,
- 4) zakupy specjalistycznego sprzętu niezbędnego do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych oraz prognozowania, ograniczania i usuwania skutków zagrożeń naturalnych i poważnych awarii,
- 5) wsparcie techniczne Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego w zakresie ratownictwa ekologicznego i chemicznego i realizacji Planu Zarządzania Kryzysowego,
- 6) realizacja przedsięwzięć w zakresie metod i narzędzi do analizowania zagrożeń powodowanych zdarzeniami naturalnymi lub poważnymi awariami.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

Kryteria dostępu				
Kryteria formalne:			Tak	Nie
1.1	Wniosek został złożony na obowiązującym formularzu			
1.2	Wniosek jest kompletny, prawidłowo podpisany, posiada wymagane załączniki			
1.3	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym			
1.4	Wnioskodawca mieści się w kategorii „Beneficjenci”			
1.5	Wydatki podlegające dofinansowaniu ze środków NFOŚiGW zgodne z „Kosztami kwalifikowanymi”			

1.6	Wnioskowane dofinansowanie jest zgodne z warunkami dofinansowania obowiązującymi w programie priorytetowym		
1.7	Wnioskowane dofinansowanie jest zgodne z zasadami pomocy publicznej (jeśli dotyczy)		
Kryteria merytoryczne:		Tak	Nie
2.1	Efekt ekologiczny – wiarygodność założeń i danych, efekt możliwy do osiągnięcia		
2.2	Struktura finansowa – wiarygodny montaż finansowy, dla pożyczek – zapewnienie trwałości finansowej przedsięwzięcia, zabezpieczenia akceptowalne przez NFOŚiGW		

9. Koszty kwalifikowane

1. Okres kwalifikowalności kosztów od 01.12.2013 r. do 30.11.2018 r., w którym to poniesione koszty mogą być uznane za kwalifikowane.
2. Koszty kwalifikowane:
  - 1) Nabycie wartości niematerialnych i prawnych: patentów, licencji.
  - 2) Opracowanie dokumentacji (np. dokumentacja techniczna opracowania, badania, ekspertyzy).
  - 3) Koszt usług niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia, w tym koszt nadzoru inwestorskiego, nadzoru autorskiego, badań archeologicznych, obsługi prawnej.
  - 4) Usługi obce, doradztwo techniczne.
  - 5) Opłaty za użytkowanie wieczyste i wyłączenie gruntów z działalności rolniczej i leśnej.
  - 6) Koszty wykupów i wywłaszczeń, koszty amortyzacji środków trwałych bezpośrednio wykorzystywanych do przygotowania i realizacji przedsięwzięcia.
  - 7) Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń.
  - 8) Koszty pośrednie wynoszące do 30 % kosztów wynagrodzeń pracowników realizujących przedsięwzięcie.
  - 9) Przygotowanie terenu i zaplecza budowy oraz jego likwidacja, rekultywacja terenu.
  - 10) Roboty demontażowe i rozbiórkowe.
  - 11) Roboty ziemne i budowlano-montażowe (np. budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów technologicznych, obiektów hydrotechnicznych, budowli i urządzeń wodnych, zespołów obiektów, budynków, sieci w tym przełożenie sieci i obiektów sieciowych).
  - 12) Budowa dróg i placów technologicznych.
  - 13) Elementy ogrodzeń i zieleni, chroniące obiekty technologiczne.
  - 14) Przyłącza doprowadzające media do obiektów technologicznych.
  - 15) Wsparcie techniczne Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego w zakresie ratownictwa ekologicznego i chemicznego oraz realizacji Planu Zarządzania Kryzysowego.

- 16) Budowa i modernizacja stanowisk do analizowania i prognozowania zagrożeń naturalnych i stwarzanych poważnymi awariami.
- 17) Zakup specjalistycznego sprzętu niezbędnego do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych.
- 18) Montaż i rozruch urządzeń, instalacji, wyposażenia, sprzętu i aparatury.
- 19) Opracowywanie metod i narzędzi do analizowania zagrożeń poważnymi awariami.
- 20) Dostawy i zakup urządzeń, sprzętu, materiałów dla obiektów technologicznych, budynków i sieci.
- 21) Organizacja szkoleń i warsztatów z zakresu przeciwdziałania zagrożeniom środowiska i poważnym awariom, koszty materiałów informacyjnych.
- 22) Zapłacony podatek od towarów i usług (VAT) wykazany w fakturach rozliczanych przez NFOŚiGW, jeżeli beneficjentowi nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot VAT.

10. Procedura wyboru przedsięwzięć

Szczegółową procedurę wyboru przedsięwzięć i udzielenia dofinansowania określają wewnętrzne regulacje NFOŚiGW.

ZAŁĄCZNIK 1

Nazwa wskaźnika / jedn. miary	Liczba ludności objętej środkami ochrony przed zagrożeniami (os.)														
Środki dofinansowania:	bezzwrotna							zwrotna							
Wartości wskaźnika	Rok	2014	2015	2016	2017	2018	lata następne	Razem	2014	2015	2016	2017	2018	lata następne	Razem
I* Planowane		65 600	2 000	2 000	2 000	2 000	0	73 600	600	100	400	400	400	0	1 900
II** Osiągnięte		2 000	63 600	2 000	2 000	2 000	2 000	73 600	0	600	100	400	400	400	1 900

*) - w wartości miernika w wynikające z planow anych do zaw arcia umów

***) w wartości w skaźnika w wynikające z planow anego potw ierdzenia osiągnięcia efektu ekologicznego/rzeczow ego.

Nazwa / jedn. miary	Liczba specjalistycznego sprzętu niezbędnego do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zagrożeń. (szt.)							
Środki dofinansowania:	bezzwrotna							
Wartości wskaźnika	Rok	2014	2015	2016	2017	2018	lata kolejne	Razem
I.* Planowane		123	55	40	30	30	0	278
II.** Osiągnięte		97	71	40	30	30	10	278

*) - w wartości miernika w wynikające z planow anych do zaw arcia umów

***) w wartości w skaźnika w wynikające z planow anego potw ierdzenia osiągnięcia efektu ekologicznego/rzeczow ego.

Nazwa / jedn. miary	Liczba obiektów i narzędzi służących do zapobiegania, analizowania i prognozowania zagrożeń środowiska (szt.)							
Środki dofinansowania:	bezzwrotna							
Wartości wskaźnika	Rok	2014	2015	2016	2017	2018	lata kolejne	Razem
I.* Planowane		12	1	1	3	2	0	19
II.** Osiągnięte		4	10	2	1	3	2	22

*) - w wartości miernika w wynikające z planow anych do zaw arcia umów

***) w wartości w skaźnika w wynikające z planow anego potw ierdzenia osiągnięcia efektu ekologicznego/rzeczow ego.

ZAŁĄCZNIK 2

Budżet

Planowane zobowiązania dla bezzwrotnych środków dofinansowania programu wynoszą 244 962,2 tys. zł

Wyплаты środków z podjętych i planowanych zobowiązań dla bezzwrotnych środków dofinansowania programu wynoszą 323 681,2 tys. zł

Budżet programu priorytetowego:		PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROZENIOM ŚRODOWISKA Z LIKWIDACJĄ ICH SKUTKÓW																							
		Bezzwrotne środki dofinansowania																							
Rok	Lata poprzednie	2014	2015	2016	2017	2018	Limit wypłat ogółem	Lata poprzednie	2014	2015	2016	2017	2018	Limit wypłat ogółem	Lata poprzednie	2014	2015	2016	2017	2018	Limit wypłat ogółem				
Środki dofinansowania:		środki na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych							środki przeznaczone na dofinansowanie zadań bieżących z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowane przez jednostki budżetowe							środki przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowane przez jednostki budżetowe									
Zobowiązania i wypłaty:																									
		(tys. zł)																							
I	Planowane zobowiązania (kwota zobowiązań wynikająca z zawianych w danym roku umów)	X	71 849,5	16 400,0	29 260,0	41 761,2	40 000,0	199 270,7	X	450,0					450,0	X	19 600,0	5 641,5	10 000,0	10 000,0		45 241,5			
II Planowane wypłaty zobowiązań	w roku 2014 dla:		13 069,2	39 208,2				52 277,4		1 701,3					1 701,3		36 048,4	5 100,0				41 148,4			
	jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych																								
	jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych		21,5	10 000,0					10 021,5																
	Razem		13 090,7	49 208,2					62 298,9		1 701,3					1 701,3		36 048,4	5 100,0			41 148,4			
	w roku 2015 dla:			18 841,3	8 400,0				27 241,3			450,0						27 878,6	12 500,0			40 378,6			
	jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych																								
	jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych				8 000,0				8 000,0																
	Razem			18 841,3	16 400,0				35 241,3			450,0						27 878,6	12 500,0			40 378,6			
	w roku 2016 dla:				3 800,0		19 260,0		23 060,0										2 000,0	5 641,5			7 641,5		
	jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych																								
	jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych						10 000,0		10 000,0																
	Razem				3 800,0		29 260,0		33 060,0										2 000,0	5 641,5			7 641,5		
	w roku 2017 dla:							31 761,2	31 761,2												10 000,0		10 000,0		
	jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych																								
	jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych							10 000,0	10 000,0																
	Razem							41 761,2	41 761,2												10 000,0		10 000,0		
	w roku 2018 dla:								30 000,0	30 000,0												10 000,0	10 000,0		
	jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych																								
jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych								10 000,0	10 000,0												10 000,0	10 000,0			
Razem								40 000,0	40 000,0												10 000,0	10 000,0			
w latach kolejnych dla:																									
jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych																									
jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych																									
Razem																									
RAZEM dla:			13 069,2	61 849,5	8 400,0	19 260,0	31 761,2	30 000,0	164 339,9		1 701,3	450,0			2 151,3		63 927,0	19 600,0	5 641,5	10 000,0	10 000,0	109 168,5			
jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych																									
jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych			21,5	10 000,0	8 000,0	10 000,0	10 000,0	10 000,0	48 021,5																
Razem			13 090,7	71 849,5	16 400,0	29 260,0	41 761,2	40 000,0	212 361,4		1 701,3	450,0			2 151,3		63 927,0	19 600,0	5 641,5	10 000,0	10 000,0	109 168,5			

Budżet

Planowane zobowiązania dla zwrotnych środków dofinansowania programu wynoszą 17 000 tys. zł

Wyплаты środków z podjętych i planowanych zobowiązań dla zwrotnych środków dofinansowania wynoszą 17 000 tys. zł

Budżet programu priorytetowego:		PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROZENIOM ŚRODOWISKA I LIKWIDACJA ICH SKUTKÓW						
		Zwrotne środki dofinansowania						
Rok	Lata poprzednie	2014	2015	2016	2017	2018	Limit wypłat ogółem	
Środki dofinansowania:		pożyczki						
Zobowiązania i wypłaty:								
		(tys. zł)						
I	Planowane zobowiązania (kwota zobowiązań wynikająca z zawianych w danym roku umów)	X	7 000,0	1 000,0	4 000,0	3 000,0	2 000,0	17 000,0
II Planowane wypłaty zobowiązań	w roku 2014		700,0					700,0
	w roku 2015		6 300,0	1 000,0				7 300,0
	w roku 2016				2 000,0			2 000,0
	w roku 2017				2 000,0	3 000,0		5 000,0
	w roku 2018						2 000,0	2 000,0
	w latach kolejnych							
	RAZEM		7 000,0	1 000,0	4 000,0	3 000,0	2 000,0	17 000,0